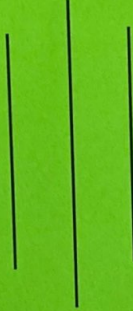

गोरखा नगरपालिकाको विषयगत शाखाको सेवा, कार्यप्रक्रिया तथा
मापदण्ड, २०७७

गोरखा नगरपालिका

गोरखा जिल्ला
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

गोरखा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
इम्रीडाँडा, गोरखा
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

सहस्रपात्र पदका
प्रमुख

गोरखा नगरपालिकाको विषयगत शाखाको सेवा, कार्यप्रक्रिया र मापदण्ड

२०७७

गोरखा नगरपालिकाको कार्यविभाजन तथा कार्यसम्पादन नियमावली २०७४ अनुसार नगरपालिकाको विभिन्न शाखा तथा इकाईबाट हुने सेवा प्रवाह तथा मापदण्डहरूका बारेमा सरोकारवाला सबै नगरवासीलाई सरल रूपमा सूचना प्रवाह गर्न बाध्यकारी भएकोले गोरखा नगरपालिकाको विषयगत शाखाको सेवा, कार्यप्रक्रिया र मापदण्ड २०७७ जारी गरिएकोछ ।

१) सामान्य प्रशासन शाखाको सेवा तथा मापदण्डहरू:

- स्थानीय सेवाको व्यवस्थान सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, सेवा शर्त, योजना, कार्यान्वयन र नियमन
- संविधानको धारा ३०२ बमोजिम समायोजन भै आउने कर्मचारीको व्यवस्थापन
- स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन नगरपालिकाको संगठन विकास, संगठन संरचना तथा दरबन्दी निर्धारण, जनशक्ति व्यवस्थापन र वृत्ति विकास
- स्थानीय सेवाको व्यवस्थापनमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको उपयोग, प्रवर्धन र नियमन
- मानव संसाधन विकासका लागि अल्पकालिन तथा दीर्घकालिन योजना तर्जुमा
- नगरपालिकामा सार्वजनिक विदा, उत्सव, जात्रा, उर्दी आदिको व्यवस्थापन
- स्थानीय शान्ति समिति सम्बन्धी कार्यहरू
- नगरपालिकाका लागि सार्वजनिक खरीद तथा अन्य बन्दोबस्तीका सामान सम्बन्धी विषय
- सेवा तथा निर्माण व्यवसायको संचालन
- नगरपालिका भित्रको स्वामित्वमा रहेको सम्पत्ति, सार्वजनिक तथा सरकारी सम्पत्ति, सामूदायिक सम्पत्ति, भवन, सडक, पसल, व्यवसाय, पूर्वाधार, उद्योग, खानी तथा खनिज, वनको विवरण सहितको अद्यावधिक अभिलेख तथा सरकारी सम्पत्तिको एकिकृत विवरण
- संघ तथा प्रदेश तहमा संविधान तथा कानून बमोजिमको सहभागिता तथा प्रतिनिधित्व
- जिल्ला समन्वय समितिसंगको समन्वय
- वडा तहसंगको सम्पर्क र समन्वय
- पत्राचार, सभा, समारोह, शिष्टाचार
- कार्यपालिका तथा सभाको बैठक व्यवस्थापन
- कार्यपालिकाको निष्कर्षहरूको विद्युतीय अभिलेखन तथा प्रकाशन
- कार्यपालिकाको विभिन्न समिति, उपसमिति, कार्यदलको बैठक व्यवस्थापन
- स्थानीय व्यापार, वाणिज्य, वस्तुको माग, आपूर्ति व्यवस्थापन तथा अनुगमन साथै उत्पादित वस्तुको मूल्य निर्धारण
- बजार तथा हाटबजार व्यवस्थापन तथा स्थानीय व्यापार र वाणिज्य सम्बन्धी पूर्वाधार निर्माण

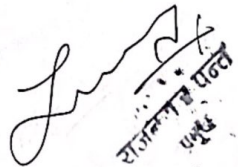

[Handwritten signature]
राजकाजी पन्त
प्रमुख

- उपभोक्ता अधिकार तथा हित सम्बन्धि नीति,कानून,मापदण्ड,कार्यान्वयन र नियमन
- उपभोक्ता सचेतना,गुणस्तर नियन्त्रण
- स्थानीय बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण,प्रर्वद्धन र अभिलेखांकन
- आन्तरिक तथा पूर्वलेखापरीक्षण र अन्तिम लेखा परीक्षण कार्यमा सहयोग समन्वय र सहजीकरण
- उपाधि ता विभूषण सम्बन्धि सिफरिस
- सधिय तथा प्रदेश कानूनको अधिनमा रही नगर प्रहरीको संचालन तथा व्यवस्थापन नीति,कानून,मापदण्ड,कार्यान्वयन र नियमन
- न्यायिक समितिको सचिवालय,न्याय,कानून,मानव अधिकार प्रर्वद्धन तथा मेलमिलाप र मध्यस्थता,निर्णय तथा फैसला कार्यान्वयन
- न्यायिक समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य
- मानव अधिकारको संरक्षण र प्रर्वद्धन
- नीति,कानूनको प्रमाणिक प्रतिको संरक्षण र अभिलेखन
- विधायन सम्बन्धी अन्य कार्य

२)आर्थिक तथा राजश्व प्रशासन शाखाको सेवाहरु:

- राजश्व सम्बन्धी नीति,कानून तर्जुमा कार्यान्वयन र नियमन
- नगरपालिकालाई प्राप्त करहरुको कार्यान्वयन,उचित वाडफाड ,नियमन र व्यवस्थापन
- सार्वजनिक खर्च तथा प्राकृतिक श्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टी सम्बन्धी नीति,कानून,मापदण्ड तथा नियमन र सो को सङ्कलन तथा वाडफाड
- राजश्वका दररेट निर्धारण
- स्थानीय पुर्वाधार सेवा र उपयोगको सेवा शुल्क तथा दस्तुर शुल्क निर्धारण,संकलन तथा व्यवस्थापन
- कानून वमोजिम ढुङ्गा,माटो,वालुवा,नुन,स्लेट,फायरक्ले जस्ता,खानी खनीज पदार्थको सर्वेक्षण,अन्वेषण,उत्खनन र सो सम्बन्धी रोयल्टी संकलन
- टेकिङ ,कायाकिङ,क्यानोनिङ,बन्जि जम्पिङ,जिपफ्लायर, रयाप्टिड शुल्क निर्धारण
- सामुदायिक वनको सन्चाल र व्यवस्थापनबाट रोयल्टी संकलन
- पानीघट्ट,कुलो पैनी जस्ता सेवा संचालनबाट प्राप्त रोयल्टी
- प्रचलित कानून वमोजिम दण्ड जरिवाना
- वित्तिय श्रोतको समतामूलक वाडफाड

राजमन्मथ पौडेल
०५/०६

- आर्थिक साधनको अधिकतम उपयोग
- राजश्व परामर्श समिति सम्बन्धी विषय
- राजश्वको संभाव्यता अध्ययन
- राजश्व सूचना तथा तथ्याडकको आदान प्रदान
- संघिय तथा प्रदेश कानून बमोजिम बजेट घाटापूर्तिको स्रोत व्यवस्था
- स्थानीय राजश्व प्रवर्द्धनका लागी प्रोत्साहन
- बजेट सिमा निर्धारण, बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
- सन्चित कोष तथा आकस्मिक कोषको व्यवस्थापन
- लगानी र लाभांशको व्यवस्थापन
- लेखा व्यवस्थापन, खर्च, राजश्व, धरौटी, कार्यसंचालनको, तथा अन्य सरकारी कोष तथा सम्पत्तिको एकिकृत विवरण
- राजश्व तथा व्ययको अनुमान
- वेरुजु फछ्यौट
- आर्थिक प्रशासन र व्यवस्थापन सम्बन्धि अन्य विषय

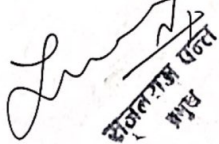
३) भौतिक पूर्वाधार विकास शाखाको सेवा र मापदण्ड

- स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक तथा यातायात सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा नियमन
- स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक, भोलुङ्गे पुल, पुलेसा र तटवर्धन सम्बन्धी गुरुयोजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन र स्तरोन्नतीका आयोजनाको पहिचान, अध्ययन, कार्यान्वयन, मर्मत, सम्भार,
- यातायात सुरक्षा व्यवस्थापन र नियमन
- स्थानीय सार्वजनिक यातायातको रुट निर्धारण, अनुमती, नविकरण, खर्चको सेवाको गुणस्तर, भाडादर निर्धारण
- ट्याक्सी सेवा अनुमती, व्यवस्थापन र नियमन
- वातावरणमैत्री, जलवायु परिवर्तन, अनुकुलन, अपाङ्गता र लैङ्गिकमैत्री यातायात प्रणालीको प्रवर्द्धन
- साना जलविद्युत आयोजना, नविकरणीय उर्जा तथा वैकल्पिक उर्जा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन
- विद्युत वितरण प्रणाली र सेवाको व्यवस्थापन, सन्चालन र नियमन

[Handwritten signature]
 सहायक सचिव
 १५५५

- जनसहभागीतामा आधारित स्वदेशी लगानीलाई प्राथमिकता दिदै जलश्रोतको बहुउपयोगी विकास,कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन
- सडक वक्तिको व्यवस्था
- सिंचाई सम्बन्धी नीति
- आफ्नो क्षेत्रभित्र ताररहित इन्टरनेट,टेलिसेन्टर,केबुल तथा टेलिभिजन प्रसारणको अनुमती,नविकरण र नियमन
- एफ एम रेडियो संचालन अनुमती
- सूचना तथा प्रविधिमा लगानी
- खानेपानी सम्बन्धी नीति,कानून,मापदण्ड,योजना कार्यान्वयन र नियमन
- खानेपानी महशुल निर्धारण र खानेपानी सेवा व्यवस्थापन
- पानीको मुहान संरक्षण
- स्थानीय सार्वजनिक निजी साभदारीका आयोजना छनौट गरी स्थानीय नीति ,योजना निर्माण
- आधारभूत आवासको योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन
- नगरपालिकामा अव्यवस्थित वसोवास व्यवस्थापन कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन
- आधारभूत वसोवास सम्बन्धमा प्रदेश सरकार संग समन्वय
- योजनावद्ध र व्यवस्थित वस्ती विकासका लागि कार्यक्रमको तर्जुमा कार्यान्वयन
- एकिकृत वस्ती विकासका लागि जग्गाको एकिकरण तथा जग्गा विकास र व्यवस्थापन
- आफ्नो क्षेत्रको भूउपयोग नीति,योजना,कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन
- सुकुम्बासी पहिचान र अभिलेख व्यवस्था
- घरजग्गा धनी दर्ता प्रमाणपत्र वितरण तथा लगत व्यवस्थापन
- भूमिको वर्गिकण र लगत
- जग्गाको कित्ताकाट र भूमिलगत
- भवन निर्मायाको नक्शा स्वीकृति,शंसोधन र नियमन
- राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्ड बमोजिम भवन निर्माण अनुमती र निर्माण
- भवन सम्बन्धी नीति,कानून,मापदण्ड तथा सो सम्बन्धी योजना तर्जुमा,आयोजना पहिचान,अध्ययन,कार्यान्वयन र नियमन
- पुरातात्विक ,प्राचिन स्मारक र संग्राहालय संरक्षण र पुन निर्माण
- सरकारी भवन,विद्यालय,सामूदायीक भवन सभागृह,तथा सार्वजनीक भवन तथा संरचना निर्माण र मर्मत संभार

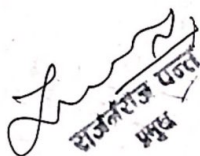

संजय राम पौडेल
भूध

४) आर्थिक विकास शाखाको सेवा र मापदण्ड:

- लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको दर्ता, नवीकरण, खारेजी र नियमन
- लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको विकास र प्रवर्द्धन
- उद्यमशिलता प्रवर्द्धन मेयर उद्यमशीलता विकास तालिम संचालन गरी आय-आर्जनको लागि शिपमूलक तालिमको आयोजना गर्ने ।
- व्यापारीक फर्म पसलको दर्ता, अनुमती, नवीकरण, खारेजी र नियमन
- सीप विकास सम्बन्धी कार्यको प्रवर्द्धन
- ढुङगा, गिट्टी, बालुवा, माटो, खरीढुङगा जस्ता खानी तथा खनीज पदार्थको संरक्षण दर्ता, नवीकरण, खारेजी र व्यवस्थापन र अभिलेखन
- प्राविधिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।
- तालिम प्राप्त प्रशिक्षार्थीलाई छुट मूल्यमा उपयुक्त प्रविधि उपलब्ध गराउने ।
- उद्यमीहरूलाई पुनर्ताजगी तालिम संचालन गर्ने ।
- उद्यमीले उत्पादन गरेका वस्तुहरूको बजारिकरणमा सहयोग गर्ने ।
- औद्योगिक भ्रमण तथा प्रदर्शनीको आयोजना गर्ने ।
- लघु कर्जामा सहयोग गर्ने ।

उद्योग दर्ता गर्दा चाहिने कागजातहरू

१. उद्योग दर्ताको निवेदन फाराम (ख)
२. उद्योगको परियोजना (स्किम)
३. सम्बन्धित व्यक्तिको नागरिकताको प्रतिलिपि
४. उद्योग रहने स्थानको स्वामित्वको प्रमाण पत्र ।
५. सम्बन्धित व्यक्तिको नाममा स्वामित्वको प्रमाण नभएमा मन्जुरीनामा सहित स्वामित्वको प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ ।
६. सम्बन्धित वडाको, को सर्जमिन सहितको सधियार मुचुल्का तथा सिफारिस पत्र ।
७. साभेदारी फर्म दर्ता गर्दा सम्भौता पत्र (साभेदारी कबुलियतनामा) समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।
८. गाउँ ब्लाकको जग्गा भए सम्बन्धित व्यक्तिको हकभोगमा रहेको सम्बन्धित वडाको सर्जमिन सहितको सिफारिस पत्र ।
९. कम्पनीमा दर्ता भई उद्योगको रुपमा दर्ता गर्न शेयरहोल्डरहरूको नागरिकता प्रबन्ध पत्र तथा नियमावली सहित पेश गर्नु पर्नेछ ।
१०. सदरमुकाम क्षेत्र भन्दा बाहेकको क्षेत्रमा दर्ता गर्ने काठमा आधारित (ईट्टाभट्टा, सःमील, फर्निचर) उद्योगहरू दर्ता गर्दा परियोजना स्थलबाट सा.व. तथा सरकारी वनक्षेत्र ३ कि.मी टाढा भएको जिल्ला वन कार्यालयबाट सिफारिस पत्र पेश गर्नु पर्नेछ ।

राजनीति विज्ञ
प्रमुख

११. स्वास्थ्य, पर्यटन, निर्माण, संचार जस्ता उद्योगहरु दर्ता गर्दा सम्बन्धित अधिकार प्राप्त निकायहरुको सिफारिश पत्र ।

१२. निर्माण व्यवसायको लागि तोकिएको मेशिन औजारहरु ठिक हालतमा भएको मेकानिकल इन्जिनियरले प्रमाणित गरेको पत्र, मे.ई.को परिषद्मा दर्ता प्रमाण पत्र, मे.औ.विमा गरेको कागजात, कोटेशन बिल,

५) कृषिविकास कार्यक्रम संचालनको मापदण्ड :

कृषक समुहको हकमा

- कृषक समूह गोरखा नगरपालिका कार्यालयमा दर्ता भएको हुनुपर्ने
- दर्ता भएको कृषक समुह हरेक वर्ष नविकरण भएको हुनुपर्ने ।
- कृषक समुहदर्ता गर्न कम्तीमा १५ जना र बढिमा १०० जना सम्म हुनु पर्ने

कृषि तथा बहुउद्देश्यीय सहकारीको हकमा

- कम्तीमा २५ जना सदस्य रहेको हुनुपर्ने
- कार्यक्षेत्र गोरखा नगरपालिका भित्र मात्र भएको हुनुपर्ने

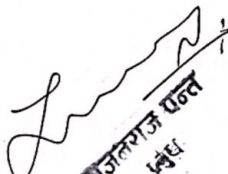
व्याक्तिगत फर्म संचालकको हकमा

- कृषि तथा पशु फर्म दर्ता अनिवार्य भएको हुनुपर्ने
- कृषि तथा पशु फर्म दर्ता भएको व्यक्तिले कम्तीमा ५ रोपनी जग्गामा खेती गरेको हुनुपर्ने
- कृषि तथा पशु फर्म दर्ता सम्बन्धित वडा कार्यालयमा गराएको र वर्ष पिच्छे नविकरण गरेको हुनुपर्ने

कृषि कार्यक्रम अनुदानलिनको लागी कृषकहरुले पुरा गर्नुपर्ने मापदण्ड :

१. उन्नत विउ विजन तथा अन्य आवश्यक सेवा अनुदानमा लिनको लागी

- कृषक समुह, व्याक्तिगत फर्म, र कृषि सहकारीमा आवद्ध भएको हुनुपर्ने
- दलित, पिछडिएका वर्ग र अपाङ्गता भएकाहरुलाई बढि प्राथमिकता दिईने
- कृषक समुहहरुले कम्तीमा ७५ रोपनीमा अन्न तथा तरकारी बाली र कृषि सहकारीहरुले १०० रोपनी जग्गामा खेती गरिएको हुनुपर्ने
- जग्गा बाँझो राख्नेहरुले सुविधा लिन नपाउने

राजेंद्रज पन्त
प्रमुख

२.यान्त्रीकरण,प्लास्टिक घर,हाइटेक अनुदानकार्यक्रममलिनको लागी मापदण्ड :

- कृषक समुह ,व्याक्तिगतफर्म, र कृषि सहकारीमा आवद्ध भएको हुनुपर्ने
- व्यावसायिक रुपमा ५ रोपनीभन्दा बढि जग्गामा तरकारी खेती गरेको हुनुपर्ने
- फिल्ड अनुगमन गरेर मात्र योजना छनौट गरिने
- मौसमी तथा वेमौसमी तरकारी खेती गरिरहेको र गर्न इच्छुक कृषक समुहलाई प्राथमिकता दिईने ।
- समुहको सम्पूर्ण सदस्यहरु सक्रिय रुपमा मासिक बैठक बसी सामुहिक छलफल भएको हुनुपर्ने ।

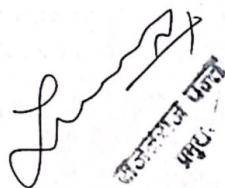
३.साना सिंचाई आयोजना अनुदानको मापदण्ड :

- कृषक समुह, कृषिउद्यामी, र कृषितथा बहुउद्देशिय सहकारी संस्थाहरुले मात्र आवेदन दिन पाउने
- योजना माग गर्ने कृषक समुह, सहकारीहरुले कम्तीमा १०० देखि ५०० रोपनी जग्गामा सिंचाई हुने समुह ,सहकारीहरुलाई मात्र छनौट गर्न सकिने ।
- योजना माग गर्दा कुलो निर्माण तथा मर्मत संभार गर्ने र मोटरबाट पानी तानी पाइप सिंचाइ हुन सक्ने जग्गा भएमा योजना छनौट हुनेछ तथापी अन्य योजनामा दिन मिल्ने छैन ।
- एउटा साना सिंचाई योजना बराबर कम्तीमा रु.५० हजार देखि १लाख ५० हजार सम्म योजना हेरी दिन सकिनेछ ।
- प्लास्टिक पोखरी निर्माणको हकमा एउटा पोखरी बराबर रु.३० हजार सम्म दिन सकिन्छ ।
- पोखरी निर्माण गर्दा कम्तीमा २-३ रोपनीजग्गामा सिंचाइ गर्न सकिने गरी निर्माण गर्नुपर्दछ ।

४.फलफुल विरुवा प्रर्वद्धन अनुदान कार्यक्रम मापदण्ड :

- कृषक समुह, कृषिउद्यामी, र कृषि तथा बहुउद्देशिय सहकारी संस्थाहरुले मात्र आवेदन दिन पाउने
- फलफुल विरुवा लगाउन इच्छुक कृषक समुह, सहकारीहरुले कम्तीमा एक व्याक्ति बराबर २५ वोट भन्दा माथी विरुवा लगाउन सक्ने हुनुपर्नेछ ।
- बाँझो रहेको जग्गामा खेती गर्न इच्छुक कृषकहरुलाई फलफुल विरुवा अनुदानमा वितरण गर्न बढि प्राथमिकता दिईनेछ ।

५.मौरीघार अनुदानको मापदण्ड :

सहसचिव पदमा
प्रमुख

- मौरी पालनव्यवसाय गर्नको लागि कृषिउद्यमी, कृषक समुह, सहकारीहरूको प्रति कृषक कम्तीमा १० घर मौरी गोला राखी मौरी पालन व्यवसाय गर्ने समुह सहकारीलाई मात्र प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
- मौरी पालनव्यवसाय सञ्चालन गर्ने कृषक स्वयंमले मौरी पालिरहेको वा तालिम लिई दक्ष भएकाहरूलाई मात्र मौरी घर उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।
- मौरी पालन गर्न सम्भावित क्षेत्रमा मात्र सिफारिस गरि मौरी घर उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

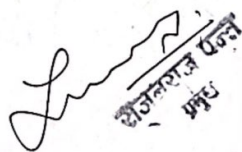
६. योजना ,अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखाको कार्य:

- विकास आयोजना तथा परियोजना सम्बन्धी नीति,कानून,मापदण्ड,योजना र नियम
- स्थानीय विकास नीति,अल्पकालिन,मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना तर्जुमा,अनुगमन तथा मूल्यांकन
- आर्थिक,सामाजिक,सांस्कृतिक,वातावरणीय,प्रविधि र पूर्वाधारजन्य विकासका लागी आवश्यक आयोजना तथा परियोजनाहरूको तर्जुमा,कार्यान्वयन,अनुगमन तथा मूल्यांकन
- वार्षिक विकास कार्यक्रम ,आयोजना तर्जुमा कार्यान्वयन
- विकास निर्माण प्रकृत्यामा स्थानीय जनसहभागिता अभिवृद्धिका कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन
- विकास योजनाहरूको वातावरण प्रभाव मूल्यांकन र अन्य कार्य
- उपभोक्ता समितिको विवरण,क्षमता विकास
- विकासका प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र निर्धारण
- संघिय,प्रादेशिक आयोजना,परियोजना कार्यान्वयनमा समन्वय,सहजीकरण र सहयोग
- विकास आयोजनाको अनुगमन ,आवधिक प्रगती तथा प्रतीफलको समिक्षा
- विकास आयोजनाको अनुगमन ,मूल्यांकनको आधार तथा प्रक्रिया निर्धारण
- आयोजनाको अध्ययन अनुसन्धान तथा प्रभाव मूल्यांकन
- सम्भाव्य प्राकृतिक श्रोत र साधनकोअभिलेख
- नगरपालिकाको आवधिक तथा वार्षिक कार्यक्रम र बजेट स्वीकृति

७. सहकारी संस्था विकास कार्यक्रम संचालनको मापदण्ड

सहकारी गठन तथा दर्ताको हकमा:

- बहुदेशीय सहकारी संस्थाको लागि- कम्तीमा ३० जना शेयर सदस्य हुनु पर्ने ।
- वचत तथा सहकारी संस्था लागि- कम्तीमा ७० जना शेयर सदस्य हुनु पर्ने ।

संयोजक पदवी
प्रमुख

- श्रमिक, युवा लगायतले आफ्नो श्रम वा सीपमा आधारित सहकारी संस्थाको लागि कम्तिमा १५ जना शेयर सदस्य हुनु पर्ने ।

सहकारी संस्था दर्ता गर्दा आवश्यक कागजातको हकमा:

- सहकारी संस्थाको प्रस्तावित विनियम,
- सहकारी संस्था संचालनको सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन,
- सदस्यले लिन स्वीकार गरेको शेयर संख्या र शेयर रकमको विवरण ।

विषयगत आधारमा सहकारीको वर्गीकरण :

- उत्पादक संस्था : कृषि, दुग्ध, चिया, कफि, उखु, फलफूल, माछापालन आदी
- उपभोक्ता संस्था : उपभोक्ता भण्डारण, वचत तथा ऋण र स्वास्थ्य
- श्रमिक संस्था : हस्तकला , खाद्य परिकार, औद्योगिक उत्पादन , भोजनालय र श्रम करार ।
- बहुउद्देश्यीय संस्था : उत्पादन, उपभोग र श्रम वा सीपमा आधारित स्वरोजगारीका सेवा।

सहकारी संस्थाको कार्यक्षेत्रको हकमा :

गोरखा न.पा. को कुनै वडा वा सम्पूर्ण क्षेत्र,

साधारण सभाको हकमा :

- समितिले सहकारी संस्था दर्ता भएको मितिले तीन महिना भित्र प्रारम्भिक साधारण सभा बोलाउनु पर्नेछ ।
- आ.व. समाप्त भएको मितिले छ महिनाभित्र वार्षिक साधारण सभा बोलाउनु पर्नेछ ।

वचत तथा ऋण परिचालनको हकमा :

- संस्थाले सदस्यहरुको मात्र वचत स्वीकार गर्ने र सदस्यलाई मात्र ऋण प्रदान गर्न सक्नेछन ।
- वचत र ऋणको व्यचदर विचको अन्तर छ प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन ।
- संस्थाले प्रदान गरेको ऋणमा लाग्ने व्याजलाई मूल ऋणमा पुँजीकृत गरी सोको आधारमा व्याज लगाउन पाईने छैन ।
- संस्थाको सदस्को व्यक्तिगत वचतको सिमा तीस लाखसम्म हुनेछ ।

ऋण तथा अनुदान लिने हकमा :

संस्थाले विदेशी बैक वा वित्तीय संस्था वा अन्य निकायबाट ऋण वा अनुदान लिन वा त्यस्ता निकायसँग साभेदारी कायम गर्नका लागि नी.न.पा मा निवेदन दिनु पर्ने छ ।

लेखापरीक्षण सम्बन्धमा :

संस्थाले प्रत्येक आ.व. को लेखापरीक्षण सो आ.व. समाप्त भएको मितिले तीन महिनाभित्र प्रचलित कानुन बमोजिम इजाजतपत्र प्राप्त लेखापरीक्षणद्वारा गराउनु पर्नेछ ।

निरीक्षण तथा अनुगमन सम्बन्धमा :

संस्थाको निरीक्षण र अनुगमन नी.न.पा ले जुनसुकै समयमा गर्न गराउन सक्नेछ ।

गोरखा नगरपालिकाको सहकारी ऐन २०७४ र संस्थाको विधान विपरित संस्था संचालन भएमा उक्त संस्थालाई आवश्यक कारवाही न.पा. ले गर्न सक्नेछ ।

उजुरी दिने हद म्याद सम्बन्धमा :

जरिवाना हुने कार्य गरेको थाहा पाउने व्यक्तिले थाहा पाएको मितिले नब्बे दिनभित्र नी.न.पा.समक्ष उजुरी दिनु पर्नेछ ।

पुनरावेदन गर्न सक्ने :

संस्था दर्ता खारेज गरेकोमा चित्त नबुझेले सो निर्णयको जानकारी पाएको मितिले पैंतिस दिनभित्र न.पा.समक्ष पुनरावेदन गर्न सक्ने ।

५. सामाजिक विकास शाखा अन्तरगतका कार्यक्रम संचालन मापदण्ड

महिला तथा बालबालिका शाखाको कार्य

महिलाको हकमा

- महिला सशक्तीकरण
- एकल महिला सम्बन्धि कार्यक्रम
- महिलालाई सिपमूलक कार्यक्रम
- क्षमता विकासका कार्यक्रम
- महिला हिंसा न्युनिकरण सचेतनामूलक कार्यक्रम
- आर्थिक अवस्था कमजोर भएका, दलित ,लोपउन्मुख, सिमान्तकृत,पिछडा वर्गका महिलाका लागि कार्यक्रम

बालबालिकाको हकमा:

- बालशिक्षा
- बालक्लब गठन
- बालबालिका माथि हुने हिंसा न्यूनीकरणका कार्यक्रम
- बालश्रम मुक्त नगर
- बालबालिका माथि हुने यौन हिंसा अन्त्य
- बालमैत्री नगरको कार्यक्रम

अपांगता भएका व्यक्तिको हकमा:

क. अपांगताको प्रकृतिका आधारमा १० प्रकारमा विभाजन

ख. अपांगता परिचयपत्र वितरणका मापदण्ड ४ प्रकारका समुहमा विभाजन

- पूर्ण अशक्त अपांगता-रातो कार्ड
- अति अशक्त अपांगता-नीलो कार्ड
- मध्यम अपांगता-पहेलो कार्ड
- सामान्य अपांगता-सेतो कार्ड

ग. अपांगता परिचय पत्र प्राप्त गर्दा पुरा गर्नुपर्ने मापदण्ड:

- निजको स्थायी ठेगाना भएको वडाको सिफारिस
- २ प्रति पासपोर्टसाइजको फोटो
- नागरिकताको फोटोकपी
- जिल्ला अस्पतालको सिफारिस
- अपांग बालबालिकाको हकमा
 - जन्मदर्ताको फोटोकपी
 - संरक्षकको नागरिकताको फोटोकपी

घ. अपांगता परिचयपत्र निःशुल्क प्रदान गरिनेछ।

ड. घुम्ति सेवा - विकट र दुर्गम गाउँहरूमा

- अति अशक्त वा पूर्ण अशक्त अपांगता भएको कारणले कार्यालयमा आई परिचयपत्र बुझिलिन नसक्ने भएमा वडाको सिफारिसमा निजको संरक्षकले बुझिलिन सक्नेछ ।
- अपांगता परिचयपत्र वितरण गर्ने समेत कार्यका लागि नी.न.पा.मा उप-प्रमुखको संयोजकत्वमा ११ सदस्यीय समन्वय समितिको व्यवस्था छ।

जेष्ठ नागरिकको हकमा:

- साठी वर्ष उमेर पुगेका नागरिकलाई जेष्ठ नागरिक मानिनेछ।
- जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र प्राप्तिका मापदण्ड:
 - नागरिकताको फोटोकपी
 - दुईप्रति फोटो
- जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र पूर्णरूपमा निःशुल्क प्रदान गरिनेछ।
- प्रत्येक वर्ष असोज १४ लाई जेष्ठ नागरिक दिवसको रूपमा मनाउने।
- घुम्टि सेवा –विकट र दुर्गम गाउँहरुमा

१. शिक्षा शाखाको सेवा र मापदण्ड

- विद्यालय खोल्ने अनुमतिको लागि वडा समितिको सिफारिस लिई कम्तीमा तीन महिना अगावै न.पा.मा निवेदन दिनु पर्ने।
- विद्यालयले पालना गर्नुपर्ने शर्त र बन्देज ऐन बमोजिम हुनेछन ।
- आधारभूत तथा माध्यामिक विद्यालय खोल्नको लागि मापदण्ड पुगेमा न.पा.ले स्विकृत दिन सक्नेछ।
- विदेशी शिक्षण संस्थासँग सम्बन्धन गरी विद्यालय खोल्न अनुमति वा स्विकृति नेपाल सरकारको पूर्व स्विकृति नलिई दिन सकिने छैन।

घरौटी राख्नु पर्ने:

१. माध्यामिक विद्यालयको लागि रु. पाँच लाख
२. आधारभूत विद्यालयको लागि रु. तीन लाख।
३. पूर्व प्राथमिक विद्यालयको लागि रु. एक लाख

- दुई वा दुई भन्दा बढि विद्यालयलाई आवश्यकता बमोजिम गाभ्न सकिनेछ।
- विद्यालयको कक्षा थप घट गर्न सकिने
- न.पा.ले शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण गर्न सक्ने छ ।

- कुनै संस्थाले प्रारम्भिक बाल शिक्षा केन्द्र स्थापना गर्न चाहेमा ऐनले तय गरेको मापदण्ड पुरा गरी बडा कार्यलयमा निवेदन दिनु पर्ने छ ।
- सामुदायिक विद्यालयको प्रत्येक कक्षामा विद्यार्थी संख्या सामान्यतया ४५ हुनु पर्ने छ ।
- संस्थागत विद्यालयको कक्षामा विद्यार्थी संख्या अधिकतम ४५ हुनु पर्ने ।
- विद्यालयको शैक्षिक शत्र प्रत्येक वर्षको वैशाख १ देखि चैत्र मसान्त सम्म हुने
- सार्वजनिक विदा बाहेक एक शैक्षिक सत्रमा हिउँदे र वर्षे विदा गरी ४५ दिन बढि विदा दिन नपाइने ।
- न.पा.भित्र एक विद्यालयबाट अर्को विद्यालयमा तह तथा विषय मिल्ने दरबन्दी भित्र प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले शिक्षकको सरुवा गर्न सक्ने ।
- संस्थागत विद्यालयले विपन्न तथा सिमान्तकृत विद्यार्थी मध्य ५ प्रतिशत विद्यार्थीलाई अनिवार्य छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनु पर्ने ।
- विद्यालयले छात्रवृत्ति उपलब्ध गराएका विद्यार्थीको नामावलि सार्वजनिक गर्नुपर्ने छ ।
- सबै अभिभावकले पाँच वर्ष पुगेका बालबालिकालाई अनिवार्य रुपमा विद्यालय पठाउनु पर्ने ।
- बालबालिकालाई विद्यालय नपठाउने अभिभावकलाई स्थानीय तहबाट प्रदान गरिने सेवा सुविधाबाट बञ्चित गरिनेछ।
- विद्यालयको नामाकरण नेपालीपन भल्कने हुनु पर्ने छ ।
- विद्यालयको सम्पतिको संरक्षण गर्ने प्रमुख दायित्व विद्यालय व्यवस्थापन समिति र प्रधानाध्यापकको हुनेछ ।
- सार्वजनिक विद्यालयको आवश्यकता सम्बोधन गर्न विद्यालयलाई अनुदान दिन सकिने ।
- व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष र प्रधानाध्यापकले प्रत्येक वर्ष नगर कार्यपालिकाबाट नियुक्त परीक्षकबाट गराउनु पर्नेछ।
- यस ऐनमा व्यवस्था भए बमोजिम दण्ड सजाय हुने कार्य गरेमा पाँचलाख सम्म जरिवाना गर्न सकिनेछ ।
- मापदण्ड बमोजिम विद्यालयले अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन गर्नुपर्ने छ।
- बडाध्यक्षले आफ्नो बडा भित्रका विद्यालयको गुणस्तरीय शिक्षाका लागि प्रमुख संरक्षकको रुपमा कार्य गर्नु पर्नेछ ।
- स्थानिय तहका निर्वाचित पदाधिकारि, शिक्षक, कर्मचारी, विद्यार्थी सबैले नी.न.पा.को शिक्षा ऐन, २०७४ ले व्यवस्था गरेका आचार संहिता पालना गर्नु पर्ने छ।

स्वास्थ्य शाखाका सेवा र मापदण्ड

● किशोरी सेवा:-

- सबै मा.वि तहका ६-१० कक्षा पढने विद्यार्थीहरूमा, प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धित सेवा जस्तो Menstrual Hygiene management training र Iron चक्की वितरण कार्यक्रम जस्तै गर्दा विद्यमान भएको क्षयलको कमि हुने संख्यामा सुधार आउनेछ ।

- सुरक्षित मातृत्व सेवा : - Home delivery शुन्य बडा गराउनको नflumather group meeting every month Ambulance service freeImprovement of health facility starting the safe mother waiting home trained health staff

● पोषण सेवा:-

- सुनौला हजार दिनलाई महत्व दिएर हरेक टोलटोलमा सुनौला हजार दिनका महिलाहरूलाईजम्मा गरेर पोषण सम्बन्धि भ्रजषडप्टथल र जकभ ँवमभ खानालाई प्रोत्साहन गर्न लगाउने साथै पांच वर्ष मुनिका बच्चाहरूको पोषण मा सुधार ल्याई हाल विद्यमान रहेको कुपोषणको दरलाई न्युनिकरण गर्न सकिनेछ ।

- रेडियो टेलिभिजन प्रचार प्रसार कार्यक्रम:- यस कार्यक्रमले नगरपालिका अन्तर्गत सञ्चालन हुने स्वास्थ्य कार्यक्रमको बारेमा हरेक वडा तथा नगरवासीहरूमा सुचना सम्प्रेषण भएको हुनेछ ।

● विपन्न असहाय सुविधा कार्यक्रम

- विपन्न असहाय सुविधा:- यो सुविधा बाट विरामी सहजरूपमा अस्पताल पहिचान गरी सेवा छिटो भन्दा छिटो सेवा पाउने र विरामीको मृत्युदर कम भएको छ ।

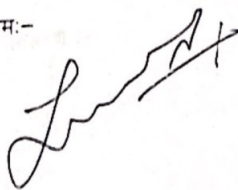
- गर्भवतीलाई ज्छ त्भकत पष्ट बाट त्भकत गरी वेलैमा ज्छ कतवतगकथाहा भई आमाबाट बच्चामा ज्छ सनें दर कम भएको हुनेछ ।

- ग्राभिण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रम :- हरेक ३/३ महिनामा स्थानीय स्तरको स्वास्थ्य संस्थामा गई गर्भवती आमाहरूलाई भिडियो एक्सरे सेवा संचालन भैरहेको छ । जस्तै गर्दा गर्भमा रहेको भ्रुणको अवस्था बारे वेलैमा पहिचान गरी आवश्यकता अनुसार समयमानै प्रेषण गर्नाले आमा र बच्चामा हुने खतराबाट बचाउन मद्दत भएको छ ।

- जसले गर्दा बच्चा कुनैपनि प्रकारको असाधारण अवस्थाको जन्म कम हुन्छ , साथै मृत्युदरमा पनि कमि आएको छ ।

- एम्बुलेन्स खर्च वितरण :- नगरपालिकाबाट गत वर्ष देखि गर्भवती महिलाहरूलाई स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी गराउन लैजादाको एम्बुलेन्स भाडा निशुल्क भइराखेको छ , जस्तै गर्दा धादिङ अस्पतालमा आएर सुरक्षित प्रसुती सेवा लिने आमाहरूको सुरक्षित प्रसुती सेवा लिने आमाहरूको वृद्धि भैराखेको छ ।यो सेवा विस्तार गर्नाले तिन ढिलाई हुनबाट बचाएको छ । त्यस कारण घरमा प्रसुती हुने संख्या पनि न्युन हुनुको साथै आमा र शिशुको मृत्युदरमा पनि कमि आएको छ ।

- महामारी तथा सरुवा रोग रोकथाम कार्याक्रम:-

- यस कार्यक्रममा नगरपालिकाबाट औषधी तुरुन्त व्यवस्था हुने भएकोले जुनसुकै महामारी रोग चर्चत तभक्त मार्फत तुरुन्तै चम्कउयलकभ भई उक्त महामारी रोकथाम तथा नियन्त्रणमा सहयोग भएको छ ।

पाठेघर खस्ने रोगको स्किनिड रिडप्रेसरी तथा V.I.A जाँच :-

यस कार्यक्रमले महिलाहरुमा प्रजनन स्वास्थ्य समस्याहरु मध्ये पाठेघर खस्ने साथै इदकतभतचष्ण्फ्तगवि पनि मुख्य समस्या छन यसलाई पनि शसर्तबाट र नगरपालिकाबाट पनि सम्बोधन भएकोले यसबाट महिलाहरुलाई समयमानै आवश्यकता अनुसारको सेवा प्रदान गर्दै आएको छ यस शिविरमा आएका महिलाहरुलाई प्रभावकारी रुपमा प्रथम, दोश्रो, तेश्रो र चौथो डिग्री पाठेघर खसेको पहिचानको साथै फिस्टुला र पाठेघरको मुखको क्यान्सर पनि निदान गरी सेवा प्रदान गर्ने र आवश्यकता अनुसार उपयुक्त छँउमा प्रेपण पनि गरिन्छ । जसले गर्दा महिलाहरुको प्रजनन स्वास्थ्यमा सुधार आएको छ ।

खोप सेवा निरन्तर रुपमा प्रभावकारी संचालन गर्न साथै पूर्ण खोप दिलाउनको लागि स्वयंसेविका र स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई बच्चा छुटेको छ कि खोजीगर्न लगाउने र छुट भएमा बच्चा पायक पर्ने खोप केन्द्रमा लगेर खोप पुरा लगाउन लगाइएको छ । जस्ले गर्दा खोपबाट हुने विरामीदर मृत्युदर कम भएको पाइएको छ ।

खानेपानीको गुणस्तर जाँच :

नियमित खानेपानी गुणस्तर जाँच गर्नाले पानीको श्रोत पिउन योग्य छ छैन भन्ने कुरा पत्ता लगाउन सकिन्छ । र यदी पिउन योग्य नभएको मुहानलाई आवश्यकता अनुसारको उपचार गरी पिउन योग्य बनाउन सल्लाह दिने जस्ले गर्दा पानीको कारणबाट लाग्ने रोग जस्तै भ्नाडापखाला, आउँरगत टाइफाईड र जन्डिस जस्ता रोग लाग्न बाट बचाउन सकिन्छ ।

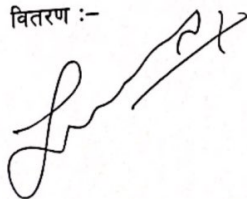
एम्बुलेन्स खर्च प्राप्त गर्नको लागि चाहिने आवश्यक कागजातहरु :-

- अस्पतालमा सुत्केरी प्रमाण पत्र वा बहिर्गमन भएको कागजात (म्यकअजबचनभ उवउभच)
- एम्बुलेन्स भाडाको रसीद
- नागरिकताको प्रतिलिपि

विपन्न विरामीहरुको लागि आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्नको लागि आवश्यक कागजात :-

- सम्बन्धित अस्पताल/ सुचिकृत अस्पतालको चिठी
- वडाको शिफारिस
- विरामी वा आफन्तको निवेदन
- माइन्पुटको प्रतिलिपि
- विरामीको नागरिकता/जन्मदर्ताको प्रतिलिपि

द्वैती प्रकोप राहत प्राप्त गर्नको लागि आवश्यक कागजात वितरण :-

- निवेदन
- प्रहरी मुचुल्का
- वडाको शिफारिस
- नागरिकताको प्रतिलिपि
- मृत्युदत्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'L' followed by a series of loops and a final flourish.